

ÖMRÜ DEĞERLİ KILABİLMEK

Alemlerin Rabbine hamd, Habibine Salat ve Selam olsun

Bir gün dervişin biri, bir köyün mezarlığı yanından geçerken bir şey dikkatini çekmiş. Mezarlıktaki bütün mezarların üzerindeki taşlarda ‘Beş yıl yaşadı’, ‘Üç yıl yaşadı’, ‘‘Sekiz yıl yaşadı’’ gibi yazılar görmüş.

Köye varmış. Köylüler derviş köy odasında misafir etmiş. Yemek yenilip sohbet başlayınca derviş köyün ileri gelenlerine sormuş:

‘‘Merak ettim. Köye gelirken mezarlıktan geçtim. Mezarlıkta bir şey dikkatimi çekti. Bütün mezar taşlarında üç yıl yaşadı, beş yıl yaşadı, sekiz yıl yaşadı gibi ifadeyle yazıyor. Oysa bu mezarların çoğu yıllar boyu yaşamış, ihtiyarlamış ve vefat etmiş insanlara ait. Niçin böyle ya zılmış, bunun nedenini çok merak ettim,’’ demiş.

Köyün ileri gelenleri cevap vermişler:

‘‘Biz ömrümüzü dostlarımızla, sevgiyle ve mutlulukla bir arada geçirdiğimiz zamanla değerlendiririz. Diğer zamanları ömürden saymayız!’’

Bilgelik hikayeleri kategorisinde anlatılan bu hikayenin son kısmı kişilere göre değişiklik arzedebilir. Kişinin yaşam felsefesi, kültürü, kimliği, değer yargıları, yaşı, cinsiyeti, inancı vb. etkenler bu değişimi belirleyen unsurlardır. Bazıları yediğini, içtiğini değerden sayar, bunun dışındakileri yok hükmünde görür. Bazıları eğlendiğini, gezip tozduğunu, bazıları çocukluk, gençlik ve güzellik çağlarını, bazıları sağlıklı günlerini, bazıları evlilik öncesi veya sonrası dönemini, bazıları inanç ve ibadetle geçen günlerini değerli görüp, diğer zamanları yok hükmünde sayabilir. Dolayısıyla anlatılan hikayenin yargı bildiren son kısmını boşluk doldurmadan ibaret sayabiliriz. O boşluğu herkes, kendince anlam ifade eden değer yargılarıyla doldurur. İnancı gereği mü’minin de o boşluğa sığdırabileceği pek çok değeri vardır.

Hikayenin yargı ve hüküm içeren son kısmına, Allah’ın varlığına, birliğine ve iman esaslarına kayıtsız şartsız iman eden, inancının gerekleriyle amel eden bir mü’minin bakış açısıyla bakalım. Ömrün dostlarımızla, sevgiyle, mutlulukla bir arada geçirilmesi, mü’minler için çok anlamlıdır, değerlidir. Dostların imanlı ve salih iyi kimselerden edinilmesi önemlidir. ‘Dostunu söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim’, ‘Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan’ atasözlerimizde iyi dostun iyi huylarından, kötü dostun kötü huylarından etkilenilebileceği vurgulanmıştır. Hz. Peygamber (sav): **‘‘Kişi sevdiğiyle beraberdir.’’** (*Buhârî, Edeb, 96*) buyurarak, kiminle dost olunmasına dikkat edilmesi gerektiğine vurgu yapmıştır. Kur’an-ı Kerim’de kişinin en yakınları dahi olsa Allah’a ve Rasulüne düşman olanlarla dost olunmaması belirtilir;

‘‘Allah’a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri yahut kendi soy-sopları olsalar bile, Allah’a ve peygamberine düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin. İşte Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendi katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan ve içlerinde ebedî kalacakları cennetlere sokacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah’ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, Allah’ın tarafında olanlar kurtuluşu erenlerin ta kendileridir.’’ (Mücadele,58/22)

Ebu'd-Derdâ"dan (ra) nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“Dâvûd Peygamber şöyle dua ederdi: Allah"ım, senden seni sevmeyi, seni seven kişiyi sevmeyi, senin sevgine ulaştıran ameli isterim. Allah"ım, senin sevgini bana kendimden, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.” (Tirmizî, Deavât, 72)

Meselenin püf noktası, sevdiğini Allah için sevmek, sevmediğini Allah için sevmemektir. Yani Allah'ın sevgisini ve rızasını kazandıracak işleri yapmak, Allah'ın gazabını ve öfkesini gerektiren şeylerden uzak durmaktır. Dostluğu bu temel üzerine kurabilmek önemlidir. Hiçbir dünyevi çıkar ve menfaat gözetmeden, herhangi bir beklenti içine girmeden Allah için sevip samimi dostluklara imza atabilirsek işte o zaman böylesi dostlukların yaşandığı zamanları ömürden sayabiliriz.

Yaşadığımız ömrümüzü değerli kılabilmenin gereklerinden biri de, Allah'ın emir ve tavsiyelerine uygun yaşamak, Allah'ın nehyettiği ve kerih gördüğü durumlardan kaçınmaktır. Helal ve haram duyarlılığı ile yaşamaktır. Takva bilincini kuşanmaktır. Takva bilincini kuşanan mü'min yaptığı her eylemde, söylediği her sözde, attığı her adımda, alıp verdiği her nefeste Allah ile beraber olduğunu asla unutmaz. Her daim Allah'ın gözetimi ve murakabesi altında olduğunu bilir. Dikenler arasında yürüyen birinin dikenlerden zarar görmemek adına atacağı her adımı hesaplı bir şekilde atması gibi, takva bilinciyle yaşayan mü'min de iki ölçüp bir biçerek hareket eder. Takva insanı Allah katında sevimli ve değerli kılar. Nitekim Allah şöyle buyurur;

“Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır.” (Hucurat,49/13)

Semüre"den nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) de şöyle buyurmuştur: “Haseb (kişiyi halk nazarında yücelten nitelik) maldır, kerem (kişiyi Allah katında yücelten nitelik) ise takvadır.” (Tirmizî, Tefsîru"l-Kur"ân, 49)

Bizi halk nazarında değil, Hakk nazarında değerli kılacak arayışlar içerisinde olmamız lazımdır. Mal, mülk, para, şan, şöhret, makam, mevkiinin geçici ve fani olduğunu bilmek gerekir. Dünyadan ahirete giden bu yolculukta bunlar bizim için nihai amaç olmamalıdır. Sahip olduğumuz bu fani şeyleri Allah'ın rızasına ulaştıracak bir araç ve vesile olarak değerlendirmeliyiz. Yoksa bunlarla övünme, kibirlenme, egoyu tatmin etme, itibar elde etme gayesi taşımamalıyız. Fani olan bizlerin, bizim gibi fani olan kazanımlarla, fani olanlar nezdinde elde edeceğimiz itibar da gelip geçicidir. Sayesinde itibar sağladığımız fani değerlerimiz yok olduğunda, bizlere suni itibar sunan kişiler de teker teker etrafımızı terk edeceklerdir. Sadık dost bildiklerimizin çoğu yalancı baharda yüzünü gösterip geçici bir süre içimizi ısıtan güneşe benzer. Bu yalancı bahara aldanıp açılan çiçekler ve yapraklar, aniden bastıran soğuk karşısında güneşin sıcaklığını arasa da, artık onu bulamaz ve kaderine razı olur. Tıpkı bunun gibi yalancı gülücüklerle bizleri kendilerine cezbeden ve günün birinde mutlaka bizden kopup gidecek olan faniler, ölüm sonrası için bize fayda ve umut sağlıyorsa, yaşanan böyle bir ömür için kârda sayılırız. Aksi takdirde, ahiret kaygısı ve yaratanın rızasını taşımadan, dünyadaki bütün bu fani uğraş ve çabalarla, sadece dünyalık elde etme amacı güdüldüyse, yaşanan ömür heba edilmiştir.

1904 yılında dünyaya gözlerini açan ve 1934 tarihine kadarki yaşamında, dini hassasiyetlerle olan bağı zayıf olan Necip Fazıl, o yıl, ilim ve irfan sahibi Abdülhakîm Arvâsî ile tanışır. Abdülhakim Arvasinin sohbetleri sayesinde ciddi bir fikir ve zihniyet dönüşümü yaşar. Abdülhakim Arvasi ile tanışmasını kendisine milat kabul eden Necip Fazıl beyhude geçen otuz yıl için şöyle hayıflanır;

“Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum?

Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum.

Diyorlar Bana, kalsın şiirde sözde yerde?

Sen araştırsın, göklere çıkan merdiven nerde.

Anladım işi; San'at Allah'ı aramakmış?

Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış.”

Bir mü'min için hayatı anlamlı kılabilmenin yolu sevmek ve sevimekten geçer. Her şey gelip geçicidir. Ancak Allah bâkidir. Geçici şeylere gönül bağlamak büyük bir yanılgı içine düşmektir. Kalıcı bir şeye gönül bağlamak lazım. Gelip geçici olanların sevgisinden sıyrılıp, ebedi ve baki olan Allah'ın sevgisiyle gönülleri abad eylemek gerekir. Çünkü O'nun sevgisiyle sevilir cümle hayırlı işler, O'na olan saygı gereği terkedilir cümle kötülükler. O'ndan gelen emir ve yasaklara uymak yük ve külfet olarak görülmez. İbrahimi bir sadakat, İsmaili bir teslimiyet ve Muhammedi bir muhabbetle yapılan kulluk ve ibadetlerle huzura erilir. Allah'ın sevgisine mazhar olunur. Allah da bir kulunu sevince onu yerdekilere ve göktekilere sevdirebilir. Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: ***“Allah bir kulu sevdiği zaman Cebrail'e, "Allah falan kulu seviyor, sen de onu sev!" diye seslenir. Cebrail de o kulu sever. Sonra Cebrail gök halkı içinde, "Allah falanı seviyor, onu sizler de sevin!" diye nida eder. Bunun üzerine o kulu gök ehli de sever. Sonra yeryüzündeki insanların gönlüne o kimsenin sevgisi yerleştirilir.”*** (Buhari,Edep,41)

Netice olarak bir kimse Allah'ın sevgisini ve rızasını kazandıracak işleri yapar, Allah'ın gazabını ve öfkesini gerektiren şeylerden uzak durmak suretiyle hayatını yaşarsa, böylesi bir ömrün değeri olur, aksi takdirde hiçbir kıymeti olmaz.

“Çalab'ın dünyasında

Yüz bin dürlü sevgi var;

Biri Rahmân-ı Rahîm

Biri şeytan-ı racîm.”

Yunus EMRE

Mustafa DOĞAN

İlçe Vaizi